

לקח מהפרשה,

'כי יקח איש אשה' (כב' יג')

כתוב במדרש שכאשר הכניס נח את הבהמות והחיות לתיבה, הגיע מלאך השקר ורצה גם הוא להיכנס. אמר לו נח שאינו יכול להכניסו כיוון שהציווי שקיבל מה' היה להכניס את כולם שניים-שניים. הלך השקר לחפש בן זוג, ולא מצא מי שמוכן להתחבר אתו. עד שנפגש עם מלאך הנקרא 'פחתא' (הפסד) הממונה להפסיד ולאבד את כספם של האנשים. שמע 'פחתא' שהשקר לא יכול להיכנס לתיבה לבדו, הסכים להיכנס עמו כבן זוג, בתנאי שיקבל על זה שכר... הבטיח לו השקר שיתן לו את כל מה שהוא מרוויח. (וכך הם חיים באושר ועושר עד היום כל מה שהשקר מרוויח לוקח ההפסד...)

שאל על כך אחיו של המהר"ל מפראג: במה התחזק כוחו של השקר בזה שלקח עמו את ההפסד? הרי מטרת הזוגיות היא לחזק את הבריאה, ואם כן איך יכול ההפסד לחזק את השקר? הרי תכונותיהם שונות זו מזו, השקר אוהב לקבל כסף ואינו אוהב לתת, (חמדן וקמצן) וההפסד - ההפך הגמור. לא מאפשר לאסוף כסף ותמיד גורם לאבד אותו?

והשיב: הקדוש ברוך הוא רצה שיהיו זוגות, לא כדי שהתכונות שלהם יהיו שוות, אלא אדרבא תכונותיו של האחד צריכות להיות שונות משל השני, כדי שהחיבור של שניהם יגרום להוצאת העוקץ ממידותיו השליליות של השני. ודווקא מפני שכוחותיהם הפוכים ומנוגדים, החיבור בין שניהם יגרום להחלשת השלילי של כל אחד. **יסוד גדול למדנו**: לא פעם מזדמן לשמוע אנשים שלא מרוצים מבן זוגם מפני שתכונותיו הפוכות מאלו של בן זוגו. אנו חייבים לדעת שאכן ישנם מקרים בהם בני זוג לא מתאימים כלל זה לזה, ולכן ישנה אפשרות של גט, אבל מאידך - אדם שמוכן להוריד קצת מהאגו, לשמוע את בן זוגו בקשב ובנחת רוח, לנסות להבין מדוע עמדותיו שונות משלו, ולהיות מוכן לקבל דעות והתנהגויות שונות, מביא למצב שבו יכולים לחיות בנחת ובשלווה למרות התכונות השונות בתכלית השינוי. בפעולות אלו הוא מקיים את רצון ה', נושא חן בעיניו, ובידו להגיע לדברים גדולים מאוד.

בפוסקים כתוב שכדי לבדוק אם בהמה כשרה, השוחט מעביר את ידו על ראשה. אם היא מורידה את ראשה זה סימן טהרה. ואם היא נשארת זקופה - טריפה היא... זה סימן מובהק גם לדרכי ההנהגה בבית יהודי.

פינת ההלכה

ראש השנה - הלכות ומנהגים

מצווה לדאוג לעניים וגלמודים בחג. (לארח, או לדאוג להם לאוכל).

התרת נדרים

א: עושים התרת נדרים אחרי תפלת שחרית של ערב ראש השנה.

ב: נשים תבקשנה מהבעל להיות שליח עבורן בהתרת הנדרים בבית הכנסת.

ג: התרת הנדרים שבבית הכנסת מועילה רק לנדרים לא ידועים. נדר ידוע ומפורש צריך להתיר ע"י רב.

אכילת סימנים

א: אוכלים בערב ר"ה מאכלים מיוחדים לסימן טוב, ואומרים 'יהי רצוני בזמן אכילתם.

ב: קיימים מנהגים שונים באכילת הסימנים וכל אחד ינהג כמנהג אבותיו.

ג: אכילת הסימנים אינה חובה, ולא נורא אם חסר אחד או יותר מהסימנים.

ד: יש נוהגים לאכול את הסימנים מיד אחרי הקידוש, ויש הממתינים עד אחרי 'המוציא'.

ה: אין להפסיק בין הברכה לאכילה. צריך לומר 'יהי רצוני לפני הברכה או אחרי שטועמים.

ו: אחרי 'המוציא', לא מברכים 'האדמה' ו'שהכל' על אכילת הסימנים, אבל מברכים על התמרים 'בורא פרי העץ'.

ז: בכל מקרה לא צריך לברך ברכה אחרונה על הסימנים, הם נפטרים בברכת המזון.

ח: יש נוהגים שלא לאכול דברים חמוצים בראש השנה.

ט: אסור לכעוס כל השנה, וצריך להקפיד במיוחד שלא לכעוס בראש השנה

ליראת שמים

יהונתן בן שלום / אברהם בן נאווה / נהוראי בן נאווה / מלאכי בן נאווה / ידידיה בן נאווה / אחיה בן נאווה
נאווה בת מרים / טוהר בת נאווה / נעמה בת נאווה

הקניית הרגלי אכילה נכונים / חלק ב'

- א: כדאי לגוון את התפריט כדי שכולם ייהנו, אך אין להכין ארוחה פרטית באופן קבוע לאחד מבני הבית.
 ב: כשילד מסרב לאכול בטענה שהאוכל לא טעים לו, צריך לומר לו - בלי כעס - אנו מבינים שאתה לא אוהב את האוכל, אתה יכול למרוח לך פרוסה עם ממרח שאתה אוהב. אין להיפגע מכך שילד לא אוהב אוכל מסוים.
 ג: אין למלא לילד את הצלחת בכמות גדולה מזו שהוא מעוניין בה, עדיף לתת לו מעט, ולתת לו אחר כך תוספת, מאשר להשליך אוכל לפח האשפה.
 ד: צריך להרגיל את בני הבית לזמני ארוחות קבועים.
 ה: אין לאפשר לילד לקום מהשולחן לטייל ולשחק באמצע האוכל.
 ו: חשוב להשקיע בצורת ההגשה של האוכל, כשהאוכל מוגש בצורה יפה ואסתטית יש יותר חשק לאכול.
 ז: זמן האוכל הוא זמן איכות של פיתוח שיחות התעניינות, וזמן של נעימות. עשו הכול כדי שזמן זה יהיה נעים לכולם. **זכור:** האוכל הוא אמצעי ולא מטרה. הדרך בה מוגש האוכל: חיוך, מילה טובה, סבלנות, אסתטיקה חשובה לא פחות ממה שאוכלים.

סיפור לשבת

החלוקה הלבן

אל בית-הכנסת פרח יהודי מישר. לתדהמת הנוכחים רץ אל ארון הקדש בבכי: "רבונו של עולם, אינני יכול עוד! קצתי בחיי! אלך ואטביע את עצמי בנהר! הנני מבקש סליחה ומחילה על שאני נוהג כך, אבל אין לפני דרך אחרת! רמו אותי, הרוסו את חיי, לא אוכל לחיות בהרפה!"... הצעקות עוררו את לבו של העלוי, חתנו של אחד מעשירי העיר שהיה שקוע בתלמודו באותה שעה... כאשר שמע את זעקותיו של היהודי, נגש אליו לברר מה קרה. ספר לו היהודי, כי הוא גזבר של קפה צבורית והיו ברשותו סכומי כסף גדולים שהיה צריך להעבירם לינדס בתאריך מסוים. בתוך כך באו אליו אנשים והוציאו מידו את הכסף במרמה. "עכשו אין לפני דרך אחרת אלא לאבד את עצמי לדעת", מרר האיש בבכי, "לא אוכל להראות את פני ברבים".

האברך נסה להרגיע את האיש, אך הלה לא אבה לשמע. "אם לא אביא את הכסף במועד, חיי לא יהיו חיים. מעדיף אני למות ולא להתיסר יומם ולילה", קרא בנחרצות. "עזב את תכניות ההתאבדות שלך ואני אשיג לך את הכסף", הבטיח לו האברך, "רק אמר לי מהו הסכום". היהודי נקב בסכום, ולשונו של האברך נעתקה מפיו: היה זה הון תועפות. מה יעשה עכשו? "חפה כאן בבית המדרש", אמר ליהודי, "ואני אנסה להשיג את הסכום. רק אל תתאש". הצעיר טוב הלב החל לחשוב מה לעשות. אל חמיו חשש לפנות, שמא יעורר בלבו תרעמת על שנטל על עצמו התחייבות כאלה. הוא החליט לפנות אל העשיר השני של העיר. הגביר השני, אף שכלפי חוץ היה מידדיה של משפחת האברך, בסתר לבו קנא בו. גם הוא השיא את בתו לאברך מכשר, אך זה לא הגיע לקרסליו של העלוי. כל אימת שמישהו הלל את האברך העלוי, היה לבו של הגביר השני מתחמץ מקנאה.

עתה, כשבא אליו האברך בבקשה למסור לינדי סכום כה גדול למטרה של פקוח נפש, עלה במוחו רעיון שטני: "אתן לך בו במקום את כל הכסף, אבל בתנאי אחד", אמר לו. הוא הוציא מאחד הארונות חלוק לבן ישן, מלכלך וקרוע, ואמר לצעיר: "התנאי שלי הוא, שתלפש את החלוק הזה, וכך תסתובב בכל העיר". האברך לא ראה דרך אחרת להשיג את הכסף ונתרצה. הוא קבל את הסכום המבקש ומסרו מיד לידי הגזבר המרמה. אחר-כך לבש את החלוק, ובלבוש בזוי זה התהלך וסבב בחוצות העיר.

השמועה עשתה לה כנפים במהירות הבזק: "העלוי השתגע!", קראו האנשים זה אל זה. אנשים, נשים וילדים יצאו החוצה, להביט בחתן הגביר, שמתהלך ברחובות לבוש בגד קרוע ומטנף. האנשים נדו בראשם למראה האברך שכנראה יצא מדעתו. כשחזר האברך אל בית חמיו, כבר ידעו את הנעשה. בני-הבית נסו להוציא מפיו הסבר על המעשה המשונה, אך הוא שתק ולא אמר מלה. תגובתו זו חזקה בלבם את ההנחה שבאמת יצא מדעתו. הם החלו לדרש ממנו לתת גט לאשתו. הוא לא הגיב. חלפו ימים ושבועות. בני-הבית נכחו לראות שהעלוי מתנהג כרגיל ושידעתו לא נטרפה, ונרגעו אט-אט. עם חלף הזמן נשפח המארע לגמרי והחיים חזרו לקדמותם.

הגביר השני מאז אותו מקרה ספג הפסדים, עסקיו פשלו, ובסופו של דבר עכלו נושיו את ביתו ואת כל אשר בו. חפצי הבית הצעו למכירה, וגם החלוק הבזוי בתוכם. את הבגדים קנה חזק עני. החזק כבר היה זקן, וכאשר ראה את החלוק הלבן, החליט לעשות ממנו תכריכים לעצמו. הוא פבס את החלוק, תקנו, אבל הבגד לא הספיק לכסות את רגליו, והוא חבר לו פסת בד אחרת. עברו השנים והחזק הלך לעולמו. הלבנישו אותו בתכריכים שהכין וכך קברו אותו.

פעבר ימים אחדים חלם בנו של החזק חלום מוזר. אביו בקש ממנו לפתח את הקבר ולהסיר מתכריכיו את הבד שהוסיף על החלוק. גם רב העיר ראה את החזק בחלומו, ולו הוסיף ואמר החזק, שרק דרך אותו בד יכולים מלאכי החבלה להתקרב אליו. אחרי התעצות החליט הרב לקיים את הבקשה. פתחו את הקבר, הסירו את הבד הנוסף, ועטפו את המת בחלוק בלבד. באותו לילה ראה שוב הרב את החזק בחלומו, וזה הודה לו על שמלא את בקשתו. הענין לא נתן לרב מנוח, והוא החל לחקור מה טיבו של החלוק. כך נודע ספור המעשה והתפרסמה מסירות-נפשו של האברך העלוי זכות המצוה היקרה שעשה בחלוק זה גרמה שתשרה עלהבגד קדשה עליונה, וששים רע לא היה יכל לגעת בו.

(תורגם שעשועי)

חכמת חיים מתוק הספר שימצאה: רוב האנשים כוחדים משני דברים:

מדידות ולינה. הם אינם יודעים כי אלה מקור כל הצול וההשראה